

NÁŠA KNIŽNICA

3. číslo
október
2022

Občasník priaznivcov Mestskej knižnice v Dubnici nad Váhom

Editoriál: Prvý polrok píný podujatí

Letné prázdniny padli nášmu trojčlennému kolektívu vhod viac ako hocikedy v minulosti. Okrem požičavania kníh sme totiž pripravili množstvo podujatí, vyžadujúcich si okrem iného výrazný osobný vklad. Realizácia tvorivých dielní, moderovanie besied či tvorba scenára a dramaturgie literárnych čítaní je už len špičkou ľadovca. Vrcholom našich snáh sa stala júnová Dubnícka noc literatúry, najväčšie podujatie tohtoročnej knižničnej sezóny. Veď Dado Nagy (mimochodom mimoriadne duchaplný, vtipný a ľudský) či Zuzka Mikulcová s kapelou do nášho mesta nezavítajú každý deň.

Počas júla a augusta sme sa rozhodli zvoľniť, venovali sme sa najmä táborom, Detskej univerzite či letným školám. A hodnotili sme.

Pri pohľade na dlhý zoznam podujatí sa nám núka hneď niekoľko zistení. V prvom rade – pozvali sme do mesta zaujímavých hostí, ktorí so sebou priniesli často nie úplne konvenčné témy, no predovšetkým sme

v časoch množstva prázdnych slov a instagramových celebrit ponúkli aj hodnotu a kvalitu. Návštevníci prednášky laureáta Krištáľového krídla Františka Simančíka by iste súhlasili. Po druhé – potešil nás veľký záujem vás, návštevníkov, Dubničanov aj mimodubníckych. Sme zaň naozaj mimoriadne vďační.

Neradi sa púšťame do témy peňazí, no tretia skvelá vec s nimi priamo súvisí. Sme hrdí na množstvo podujatí, ktoré sme mohli urobiť za malý objem finančných prostriedkov, nehovoriac o tom, že ešte grantových. Ponuku na niekoľko mesiacov sme vyskladali za sumu, za ktorú sa na väčších akciách nedokáže zaplatiť ani jedno zvukejšie meno. Za to však musíme poďakovať aj umelcom, vedcom či iným zaujímavým ľuďom, ktorí ukázali, že im nejde primárne o peniaze, ale najmä o odovzdanie svojich myšlienok či znalostí ďalším z nás. Vďaka nim bol prvý polrok 2022 skvelý a veríme, že druhý nebude o nič horší.

Kniha pre mesto aj región získala 3500 €

Granty sú vždy vítanou možnosťou, vďaka ktorej môžeme urobiť zaujímavé podujatia, zatriktívniť priestory či rozšíriť knižnú ponuku. To posledné sa nám podarilo aj v priebehu tohto roka, náš projekt s názvom Kniha pre mesto a región podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia sumou 3500 €.

Uzatvorenie knižnice počas pandemickej obdobia sme okrem iného využili na inventarizáciu, ktorá však znova nastavila zrkadlo nášmu zastaranému fondu. „To je hlavný dôvod, pre ktorý sme sa uchádzali o prostriedky z verejných zdrojov v rámci grantového programu. Vieme, že len vďaka novým a moderným knihám dokážeme zaujať čitateľov a dosiahnuť, aby sa k nám vracali,“ povedala vedúca knižnice Beáta Nemcová. Knihovníci sa zamerajú aj na študentov, ktorých potreby nedokáže súčasný fond v uspokojivej miere naplniť, ale aj na deti a dospelých čitateľov beletrie. Čoraz viac si všimajú, že knižnica neslúži len Dubničanom, ale že sa do radov jej čitateľov prihlasujú ľudia z obcí spoza Váhu či občania okolitých miest.

Vedeli ste, že...

...v budúcom roku uplynie 30 rokov od sťahovania sa knižnice do priestorov bývalých jaslí a 20 od zaradenia našich zväzkov do počítačového systému, ktorý nahradil katalogizačné lístky a papierové preukazy?

Hudobným hosťom Dubníckej noci literatúry bola Zuzana Mikulcová s kapelou.
Foto: Veronika Valuchová

O dievčati, ktoré sa stalo viac než len našou čitateľkou

Najskôr si u nás požičavala knihy, potom sa stala dobrovoľníčkou vďaka zaujímavému programu, dnes už patrí k okruhu blízkych spolupracovníkov. Postupne dokončila základnú školu a stihla zmaturovať na dubníckom gymnáziu, aby mohla pokračovať na univerzite v Trnave. Emma Vavrušová však stále zostáva v spojení s knižnicou. Aktuálne sa spolu s nami teší na dotlač maľovanky, na ktorej tvorbe sa podieľala, ale aj na nové podujatia pre deti. Ak chcete vedieť viac, prečítajte si náš rozhovor.

Emma, do knižnice si sa dostala vďaka dobrovoľníctvu v programe DofE. Prečo si sa rozhodla práve pre túto inštitúciu a ako si spomínaš na začiatky našej spolupráce? Pre knižnicu som sa rozhodla, pretože som ju navštevovala dosť často. Pripadala mi ako vhodné miesto pre mňa. Myslela som si, že tam nebudem musieť veľa komunikovať s ľuďmi, čoho som sa vtedy veľmi obávala. Na začiatku som vôbec nerobila akcie. Všetko išlo tak postupne. Najprv som len pomáhala so starostlivosťou o knihy, neskôr som vypomáhala na akciách pre deti a zrazu hop - už som jednu sama vymyslela a usporiadala.

V knižnici chystáš rozmanité podujatia pre deti už niekoľko rokov. Čo všetko si už stihla a na ktorú z akcií si najviac hrdá?

Taká, na ktorú neviem zabudnúť, je karneval. Knižnica bola v ten večer plná ľudí, smiechu a hudby. Bolo to niečo iné ako workshopy, čo sme robili predtým, možno to priťahlo viac detí. Jedenkrát je naša knižnica hrad, inokedy policajná stanica...

Už sme mali aj rôzne na šport zamerané podujatia, kde sa skákalo, hádzalo, behalo... Snažím sa vždy vymyslieť niečo nové a originálne, takže každá akcia je výnimočná. Hrdá som na všetky. Čím viac detí príde a zabaví sa, tým som radšej.

Jedenkrát je naša knižnica hrad, inokedy policajná stanica...

Okrem podujatí si pripravila aj maľovanku s ekologickou tematikou. Povedz nám o nej niečo bližšie, ako vznikala?

O ekológii sa hovorí všade a ja osobne sa o túto tému dosť zaujíam. Takže nápady na obrázky prichádzali samé od seba. Maľovanka už potom vznikala veľmi rýchlo. Voľná hodina v škole, papier, ceruzka a bolo to. Ale nie je to len moja zásluha, podieľali sa na nej aj iní ľudia, rovnako ako pri všetkých podujatiach. Nikdy na to nie som celkom sama.

Myslíš si, že už aj deti v tak mladom veku môžu vďaka spomínanej maľovanke porozumieť ekologickým problémom?

Ja si myslím, že deti niekedy chápu viac ako dospelí. Ekológia je zložitá téma, a aby ju v útlom veku pochopili, treba im ju vysvetliť nejakým zábavným spôsobom. A cez niečo, čo je im blízke. Snažila som sa nakresliť jeden obrázok z každej oblasti, aby deti videli, že ekologické problémy sa viažu na každý aspekt nášho života. Úlohou maľovanky je aj prebudiť plamienok upovedomenia o tom, čo sa deje na našej Zemi, a že aj oni môžu niečím pomôcť.

Tento rok sa tvoj život zmenil, po skončení gymnázia si nastúpila na vysokú školu. Budeš chcieť aj naďalej spolupracovať s knižnicou, a ak áno, čo by si ešte rada vymyslela, pripravila?

Pravdaže! Knižnica sa už stala mojím ďalším domovom. Vždy sa teším na stretnutia s deťmi, a keď som nemohla robiť podujatia, veľmi mi to chýbalo. Preto som nikdy nerozmýšľala, že by som prestala.

Nápadov je veľa, ťažšie je to už s časom a prípravami. Už dlhšie mám v hlave myšlienku akcie s Harry Potter tematikou. Pevne verím, že sa mi to raz podarí uskutočniť. Deti sa určite môžu tešiť na workshopy, nejaký vianočný večierok s každoročným ozdobovaním stromčeka a viac si nechám zatiaľ pre seba.

V roku 2021...

- sme vám požičali 46 311 kníh

- nás naši čitatelia navštívili 9 455-krát

- zapísali sme pre vás 1465 nových kníh, z toho 706 boli dary od vás

- sme pre vás pripravili 51 podujatí

- ste si u nás mohli prečítať niektorý z 23 časopisov

- v detskom oddelení sa na prvých siedmich miestach v počte vypožičaní umiestnilo sedem častí Harryho Pottera, medzi dospelými čitateľmi beletrie mali najväčší úspech Dominik Dán s knihou Na podpätkoch a Jana Pronská a jej Viazaná prísahou, obe boli u vás doma zhodne 26-krát.

Z knižných noviniek

Aj po lete pokračujeme v objednávaní kníh či už z vlastného rozpočtu, alebo z grantu od Fondu na podporu umenia. Prvú septembrovú objednávku sme venovali deťom, do našej ochutnávky knižných noviniek sme zaradili niečo pre každú vekovú kategóriu z oddelenia pre deti a mládež.

Ako nájsť vraha/Holly Jackson

Zvierací záchranári: Poranený sokol/Michal Belšán

Elmer a vietor/David McKee

Bol raz jeden život

Veľká knižka: Polícia pre malých rozprávačov

Vojna sa skončila/David Almond

Dcéra Sparty/Claire M. Andrews

Dračia hliadka/Brandon Mull

Pre štipľavé lečo/Jiří Žáček

Vtáčia konferencia/Ransom Riggs

Šteniatka z huňatej akadémie/Gill Lewisová

V záhrade/Zuzana Mitošinková

Knihy nie sú na jedenie/Carlie Sorosiak

Kubko želá dobrú noc/Marta Galewska-Kustra

Stop výmyslom o zvieratách

Text a grafika Samuel Valuch

Foto uvedení autori a Pixabay

3. číslo vyšlo v októbri 2022

Otváracie hodiny knižnice

pon., str., pia.: 10.00 - 18.00,

štv.: 10.00 - 18.00, obed, prest.: 11.30 - 12.00

www.kniznica.dubnica.eu

FPB Mestská knižnica Dubnica nad Váhom

Príďte si k nám požiť napríklad...

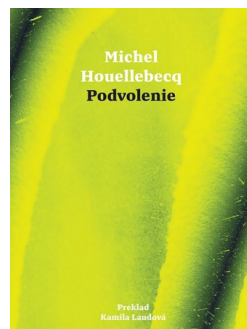

Branislav Jobus
Chrontulienka

Viete, čo sa stane, ak sa nad kolískou zídu iba sudičky špiny a chronty, pretože tie čistotné ostanú zamknuté v aute? Že z toho nemôže vzniknúť nič dobré, pocíti na vlastnej (riadne masťnej a zafúľanej) koži malý Jalafáš. Vďaka sudbe nie je schopný umyť sa ani udržiavať okolo seba poriadok. Aby to sudičky napravili, zošli mu na zem zvláštnu kamarátku - príserku, ktorá sa živí špinou a chrontou všetkého druhu. Vďaka svojim schopnostiam dokáže najprv vyčistiť Jalafáša a neskôr aj celú školu. Šarvancom v škole sa chlapcova náhla premena nepozdáva, a tak začnú robiť problémy. Podarí sa Jalafášovi získať základné hygienické návyky a koľko špiny vlastne dokáže Chrontulienka pohltiť? Ak máte radi humor známeho autora z Vrbového, pridete si na svoje.

Michele Houellebecq
Podvolenie

Ďalšia kniha enfant terrible francúzskej literatúry je mimoriadne zaujímavou, no neľahkou víziou smerovania spoločnosti v krajine galského kohúta. Univerzitný profesor vie, že jeho intelektuálny aj profesijný život je dávno za vrcholom, navyše sa mu nedarí udržať si vzťah ani dosiahnuť prostú sexuálnu rozkoš. Z okraja spoločnosti sleduje a komentuje aktuálnu politickú situáciu a najmä prezidentské voľby, z ktorých vyzdie ako víťaz kandidát moslimského bratstva. Ten svoju pozornosť upriami najmä na zmenu školského systému a krajina čoskoro nie je takou, akou bývala. Zo spoločenských stretnutí zmizli ženy a jeho prešedivení kolegovia si berú za manželky pätnásťročné študentky. Cesta z marazmu sa zdá jednoduchá, stačí len konvertovať...

Prvá várka maľovaniek s ekologickou tematikou, ktorú sme pre vás pripravili s Emmou Vavrušovou, sa už minula. Momentálne plánujeme jej dotlačiť, veríme, že sa to podarí už čoskoro.

PRE MESTSKÚ KNÍŽNICU V DUBNICI NAD VÁHOM NAKRESLILA
EMMA VAVRUŠOVÁ

PODPORIL
u. Fond na podporu umenia

Haiku

Macuo Bašó

Meno najznámejšieho japonského básnika sa stalo synonymom trojveršovej lyrickej formy haiku, ktorú práve Bašó svojou tvorbou ešte viac priblížil milovníkom poézie po celom svete. Hoci žil v 17. storočí, jeho diela sú mimoriadne obľúbené aj v súčasnosti. V našom občasníku ich neuvádzame úplne náhodou, súčasťou programu Dubnickej noci literatúry bola aj možnosť napísať svoje haiku a podeliť sa oň s ostatnými návštevníkmi. Nech sa páči, takto to robil najväčší z majstrov.

*Jeseň sa končí
motýľ v túžbe žiť pije
rosu z chryzantém*

*Rolnícke dieťa
prestalo čistiť ryžu
hľadá na mesiac*

*Najprv modlitba
za slivku za jej dušu
v zovretí zimy*

Tábory a letná škola spestrením prázdninových mesiacov

Počas leta sme robili aj programy pre tábory či letné školy. Tento rok to bola Detská univerzita DTI, Centrum voľného času v Dubnici nad Váhom, ale aj štyri turnusy letnej školy na ZŠ s MŠ Pavla Demitru. Návštevy počas prázdnin, kedy sú deti uvoľnenejšie a ešte bezprostrednejšie, máme veľmi radi. Okrem rozprávania sa o knižnici so sériou knižničných úloh sme robili zaujímavé kvízy, v tvorivých dielničkách sme vyrábali záložky a skladali origami, v našej záhrade sme dokonca hľadali poklad Iľesháziovcov. Foto: Lucia Faltejsovská

Naša knižnica

Kam siahajú korene našej knižnice?

Podťe sa s nami na chvíľu pozrieť do histórie našej knižnice.

Už pred druhou svetovou vojnou si mohli Dubničania požičať knihy na miestnej fare.

Prvá oficiálna knižnica však vzniká až v roku 1948, dobrovoľní knihovníci požičiavajú približne 1600 zväzkov.

Malý čitateľ pri výbere knížiek v dome kultúry

V priestoroch bývalých Škodových závodov je medzitým vytvorená závodná knižnica.

Zásadným je rok 1964, v ktorom dochádza k zlúčeniu mestskej ľudovej knižnice a závodnej knižnice. Nová inštitúcia sídli v dome kultúry a disponuje 7000 zväzkami, ich objem postupne rastie a v roku 1975 je možné vypožičať si až 41 086 kníh.

V roku 1975 prekročil počet výpožičiek stotisíc, čo je na dnešnú realitu neuveriteľné číslo.

Od januára 1993 sa stalo jediným zriaďovateľom knižnice mesto. Ešte v tom istom roku sa inštitúcia presťahovala do zrekonštruovaných priestorov detských jasí.

Rok 2003 je, čo sa týka poskytovania služieb, prelomovým – približne 60 000 zväzkov je spracovaných a zaradených do plne automatizovaného knižnično-informačného systému, čo zvýšilo nielen komfort, ale aj rýchlosť vybavenia čitateľa.

Kvíz o kritickom myslení s Jánom Markošom

S osobnosťami typu Jána Markoša sa v našom meste nestretnete zase až tak často. Autor skvelých kníh Blížšie k sebe, Sila rozumu v bláznivej dobe či Medzi dobrom a zlom, šachový veľmajster a lektor kritického myslenia prišiel do knižnice vo štvrtok 8. septembra a, ako sa zdá, Dubničania našho boli zvedaví. Zaplnené oddelenie náučnej literatúry absolvovalo jeho netradičný kvíz, ktorého cieľom bolo ukázať, ako jednoducho je dnes možné ohnúť realitu či ponúknuť ľuďom informácie, nezakladajúce sa na pravde.